V izobrazbi in organizaciji je moč in bodočnost.

SLOVENIJA

Spoštujmo samega sebe, da nas bodo spoštovali tuditujci

THE SLOVENIA The only South Slavic Newspaper in Wisconsin
OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVIC BENEVOLENT SOCIETY "SLOGA" OF WISCONSIN.
URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE PODPORNE ZVEZE "SLOGA" V WISCONSINU.

408 Park Street — Phone Hanover 4187-R

NO. 44. ŠT. 44. — MILWAUKEE, WIS., NOVEMBER 3, 1916. — 3. NOV. 1916 — VOL. 2. LETO 2.

"Entered as second - class matter December 22, 1915, at the post office at Milwaukee, Wisconsin, under the Act of March 3, 1879."

OB PRVI OBLETNICI

Z današnjo izdajo stopa Slovenija v drugo leto svojega obstanka. Majhna in skromna je bila ob svojem začetku, kakor so bila majhna in skromna gmotna sredstva, ki jih je imela na razpolago ob svojem začetku. Sicer pa lahko odkrito povemo, da je "Slovenija" pričela izhajati z dolgom. Kaj se to pravi, bo vedel vsakdo, ki ima količkaj pojma o stroških, ki so v zvezi z začetkom vsakega lista, tudi najmanjšega in ki ima tudi nekoliko pojma o skromnih dohodkih novih listov. Naročnikov ni, oglasov ni, zastopnikov ni; vse si je treba še le pridobiti, vse si organizirati. Vse to pa je bilo pri Sloveniji toliko težje, ker so imeli celo milwauški rojaki, katerim je bil novi list namenjen v prvi vrsti nezaupnost in pomisleke zoper list. Večina njih mu je zato prerokovala in tudi želela hitro smrt.

Vstrajnost, odločnost in resna volja so pa sile, zoper katere tudi predsodki in denar niso vselej vspešni. To je bilo tudi pri "Sloveniji". Izdajateljstvo se je zavedalo vseh težkoč in mnogega in težkega dela še predno je izdalo prvo številko, vsled česar delo in težkoče niso prišle nepričakovano in niso napravile nikakega razočaranja ali malodušnosti. Vse, kar je prišlo, je prišlo pričakovano, računjeno nanj naprej. Zato ni bilo na hudem in ostrem dosedanjem potu nobenega omagovanja in caganja. Čitatelji so redno dobivali list in niso nikoli vedeli za krize, v katerih se je dostikrat nahajal list v privih mesecih svojega obstanka.

Vse to ni moglo ostati brez dobrih posledic za list. Število naročnikov je rastlo od tedna do tedna; indiferentneži so se pričeli zavzemati za list; mnogi nasprotniki so pričeli uvidevati svoje neopravičeno stališče ter so postali prijatelji, ali pa vsaj nasprotovali niso več. Oni, ki so pričakovali hitro smrt lista, so morali počasi sprevideti, da je bila "Slovenja" čvrsto rojeno dete, v katerem je bilo dovolj življenskih sil, potrebnih za premago vseh stavljenih ovir. Tudi količina oglasov, glavni vir dohodkov, je počasi rastla in bo rastla tudi naprej, kakor smo prepričani. Po prvih desetih mesecih se je gmotni položaj lista toliko izboljšal, da ga je mogla uprava znatno povečati. To sicer pomenja znatno povečanje izdatkov za list, a ker se lastništvo zaveda, da list ne obstoja zato, da bi kdo obogatel, temveč obstoja za pospeševanje koristi slovenskih delavcev, v prvi vrsti onih v Milwaukee in okolici in drugih wisconsinskih naselbinah, vsled tega je lastništvo vedno voljno žrtvovati kolikor največ mogoče za to, da je list tem večji in tem popolnejši.

Sedaj je iskrena želja uprave, da bi bilo čim prej mogoče izdajati list na šestih straneh. To je za enkrat samo še želja, a upamo, da se bo ista v doglednem času tudi uresničila. To povečanje bi pomnožilo sedanje izdatke skoro za polovico. Tega pa uprava ne zmore tudi pri najboljši volji, vsled česar apelira na vse prijatelje lista, da po svojih močeh pomagajo čim prej uresničiti zgoraj povedano željo. In če se bodo naši naročniki vsaj deloma odzvali temu apelu ter nekoliko poagitirali za "Slovenijo", tedaj jim obljubimo povečan list že za Novo leto. Brez njihovega sodelovanja pa seveda ne bo moglo iti tako hitro! Prijatelji,na delo za "Slovenijo" torej!

V kolikor se tiče naloge lista do svojih čitateljev, ima uredništvo lista zavest, da je list v danih razmerah izvrševal svojo časniško nalogo v polni meri. List je bil v prvi vrsti lokalen in je zato posvečeval skoro vso pozornost našim milwauškim razmeram.Ni v Ameriki slovenskega lista, ki bi za svojo naselbino toliko naredil v enem letu, kakor je naredila "Slovenija" za milwauško. Najvažnejši njen vspeh je vsekakor združenje milwauških društev v skupni organizaciji "Zjedinjeni Slovenci", od katere naselbina opravičeno pričakuje najlepših vspehov. Poleg tega pridobiva list milwauški naselbini ugled pri tujcih, ki smatrajo "Slovenijo" za znak prebujenosti milwauških Slovencev. Na ta način izvršuje "Slovenija" svojo nalogo kot slovenski list. Kot delavski list se je pa izkazala vedno, zlasti pa ob času štrajka mašinistov, ko je brez pardona udarila po vseh onih, ki so to zaslužili. S tem si je sicer nakopala nekaj hudih sovražnikov, kakor tudi tožbo. Toda nič zato; Slovenija je delavski list in hoče zato vselej služiti interesom delavstva. Pričakuje pa, da bodo slovenski delavci to upoštevali ter jo podpirali po svojih močeh.

Tega nismo navedli zato, da bi se morda hvalili ali ponašali, ne, omenili smo zato, da zlasti svojim nasprotnikom pokažemo, kako neopravičeno je njihovo nasprotstvo zoper naš list; dalje smo omenili tudi zato, da svojim prijateljem in zagovornikom ob tej priliki dokažemo, da je list vreden njihovega prijateljstva in podpore.

Ob sklepu tudi čutimo potrebo zahvaliti se vsem naročnikom in vsem drugim, ki so na kakršenkoli način pripomogli listu do obstoja in napredka! Hvala vam!

Uredništvo in upravništvo.

V Pittsburgu, Pa., se sveža jajca prodajejo po 75 centov ducat. Cena se je zadnji teden dvignila za 25 centov. Lansko leto so bila ob tem času ravno še enkrat cenejša. Trgovci pravijo, da se bodo sveža jajca prodajala po dolarju ducat ali pa še dražje predno bo konec zime.

Ako vam je že naročnina na Slovenijo potekla, obnovite jo!

Izdelovalci makaronov so naznanili občinstvu, da bodo podražili svoj produkt — makarone zato, ker se je vse drugo podražilo. Gotovo bo kmalu tudi polenta prišla na vrsto.

Nekateri ljudje se tolažijo s tem, da bodo namesto krompirja jedli kaj drugega, toda vrag je, da so se druge stvari tudi podražile ne samo krompir.

ZAKAJ JE VAŠ RAČUN ZA PLIN TAKO VISOK?

Plin ali gas je jako praktično gorivo bodisi za kurjavo, razvitljavo ali gretje, samo ko bi ne bil tako drag. Človek s strahom pogleda na mesečni račun. Toda če se kdo pritoži pri uslužbencih plinarne, dobi tak odgovor, da mora dobiti mnenje, da družba dela veliko zgubo pri plinu. Ampak v teh izgovorih je precej hinavščine. O tem nam priča izpoved mestnega pravdnika Wiliams-a, ki je dognal, da dela milwauška plinarna ogromen profit. Za leto, zaključeno s 30. junijem, je ta kompanija napravila 21.6 odstotkov profita, to se pravi, za vsakih $100 investiranega (vloženega) kapitala je napravila $21.60 profita. Williams ima dalje podatke o cenah in dohodkih plinarn v mnogih drugih velikih mestih in skoro povsod je plin cenejši kakor vMilwaukee.Williams bo v imenu mesta Milwaukee vložil priziv na državno komisijo,ki naj prisili plinarno našega mesta, da zniža cene plinu.

Milwauška plinarna ima pet milijonov dolarjev glavnice in je po večini last new yorških kapitalistov ,ki so dobili od milwaučanov in prebivalcev nekaterih drugih mest celih 27 miljonov dolarjev profita v zadnjih desetih letih in za 9 miljonov dolarjev se je povečala vrednost kompanije, tako je bilo v celoti izprešanih od ljudi samo pri plinu $36,000,0000 v zadnjih desetih letih. Milwauška plinarna računa 75 centov za vsakih 1000 kubičnih čevljev plina, dočim plinarna v Indianapolisu računa samo 55 centov. To je naj boljše pojasnilo zakaj plačujemo toliko za plin ob enem je pa tudi dober argument, zakaj naj delavci volijo za ono stranko, ki zahteva, da naj pridejo elektrarne in plinarne v mestno last.

—o—

TATICA, KI SE BOJI TEME.

Pred kratkim je chicaška policija prijela tatico, ki ima marsikatere lastnosti, ki jo ločijo od drugih navadnih tatic.Ena izmed njih je ta, da je izvrševala svoj posel vedno popoldne, ker se je bala teme. Druga je ta, da je žena uglednega lekarnarja in tretja je to, da ne krade iz potrebe, kakor večina tatov, temveč iz nagona. Piše se Mrs. Nellie Hautz. Policiji je rekla: Jaz pač ljubim tatvino in ulome. Tudi če bi bila miljonarka, bi to vseeno delala. Ko so jo prijeli, so dobili pri njej samokres in devetnajst vlomilnih ključev. Te slednje je imela v nogavicah, v najvarnejšem ženskem "žepu." Britev, dleto in pilo so našli doma v njeni postelji. Ker so sprva mislili, da je v zvezi z možem, so tudi moža aretirali, a ker so takoj spoznali, da on o "rokodeljstvu" svoje žene ni česar ne ve, so ga takoj izpustili. Različni so darovi, s katerimi je narava obdarila ljudi!

LETALEC BOELKE UBIT

Slavni nemški vojni letalec kapitan Boelke, ki je uničil 28 sovražnih zrakoplovov, je po uradni nemški izjavi trčil v zraku z nekim drugim letalcem, vsled česar je padel na zemljo ter zadobil tako težke telesne poškodbe da je za njimi umrl. Temu nasproti pa iz Pariza poročajo, da je bil Boelke zadet od francozkih proti zrakoplovnih krogelj in vsled tega umrl. Boelke-jeva slava v Nemčiji je bila skoraj tolika, kakor Hinderburgova.

ZANIMIVE VESTI

V Shelby, Ind., sta bila svoj čas ubita James Hincher in njegova žena. Vsak izmed nju je zapustil poseben testament. Ker je v obeh testamentih zapopadeno isto premoženje a različni dediči, se sedaj uprašuje, kateri izmed njiju je prej umrl, mož ali žena; kajti za take slučaje je treba na to vprašanje odgovoriti in od odgovora zavisi, kdo bo podedoval premoženje, vredno okrog $100, 000. Torej ni vseeno, kako bo odgovorjeno.

Pri obravnavi morilke njenega moža, Margarete Beutinger, New ark, N. J. so se porotniki posvetovali celih 18 ur in nazadnje še niso prišli do zaključka, jeli obtoženka kriva ali ne. Pri moških obtožencih se ameriški porotniki navadno kmalu zjedinijo, ženske pa ali oproste, ali se pa ne morejo zjediniti. Pa naj kdo reče, da niso ženske magnetizem!

V zoologičnem vrtu v New Yorku je poginila kača, ki je slovela po vsej Ameriki zaradi svojega roga na glavi. Ta rog je bil nekaj nenavadnega pri kačah, vsled česar se je smatralo za nekaj, česar nima nobena druga kačja zbirka. Ko pa je kača poginila, so našli njen rog na tleh in preiskava je dognala, da ta rog ni bil drugega kakor košček lesa. Veščaki so prišli do zaključka, da je nekdo — najbrže kdo od kakega cirkusa ali menažerije — prerezal kači kožo na glavi ter ji potisnil pod kožo omenjeni košček lesa, na kar se je koža zopet zarasta in kača je imela rog, ki je vzbujal toliko pozornosti. — Pa naj človek pride humbugu na konec, če more!

Na sestanku zdravnikov v Philadelphiji, Pa., se je doktor J. A. Toltz izjavil, da so moderni plesi jako dobro zdravilo zoper zabasanost. Istočasno pa je izrekel pomisleke o tem, če so plesi moralni ali ne. Na to mu je odgovoril doktor Brophy, češ, da je ples moralen in zdravju koristen. — Čudno pri tem je le to, da menda nikjer na svetu toliko ljudi ne trpi na zabasanosti in slabi prebavi, kakor v Ameriki, čeravno se menda nikjer toliko ne pleše kakor v Ameriki.

Za $100,000 odškodnine toži modistinja Margareta Conell miljonarja in fabrikanta Whitney Lyon-a, ker ni držal obljube in jo poročil. Ko so se pri obravnavi brala Lyon-ova pisma na Margareto, je vzbudil Lyon-ov podpis veliko smeha, on se je namreč podpisoval "Tvoj veliki debeli norček". Pri obravnavi sta bila tudi navzoča Lyonova hči in sin, ki sta se z drugimi vred zabavala pri očetovih pismih. Lyon je že v svojem podpisu povedal vso ironijo "stare ljubezni".

"DEUTSCHLAND" ZOPET V AMERIKI.

Zadnjo sredo je dospel v New London, Conn., nemški trgovski submarin "Deutschland", ki je sedaj že vdrugič v Ameriki. Poveljeval mu je tudi to pot kapitan Koenig kakor zadnjič. Pravijo, je submarin pripeljal mnogo pošte in zdravil iz Nemčije ter drugih nujno potrebnih stvari, ki se importirajo iz Nemčije. Deutschland je odplul iz Bremena 11. oktobra.

VOLILCI, STORITE SVOJO NALOGO!

Prihodnji torek, 7. novembra, so volitve za predsednika, senatorje in kongresnike Zdr. držav, dalje za državne uradnike in zastopnike v državno zakonodajo ter za okrajne uradnike; po nekaterih krajih tudi za druge urade. Te volitve so vedno zelo važne, tem važnejše pa so v sedanjih nenormalnih razmerah, ko naši republiki preti neprestano nevarnost, da se zaplete v vojno in ko draginja pritiska na delavstvo s tako silo, kakor menda še nikoli prej v tej deželi.

Od torkovih volitev je odvisno, če se bodo naše razmere izboljšale, če bodo ostale pri starem, ali če se bodo morda še poslabšale. Ena izmed teh treh možnosti se bo gotovo uresničila. Katera, to bo odvisno od tega, kako bodo volilci glasovali. Večina bo odločevala. Ko bodo enkrat volitve končane in bodo izvoljeni uradniki prevzeli poverjene jim urade, tedaj bo ljudstvo pričelo dobivati to, za kar je volila večina volilcev. To bo trajalo do prihodnjih volitev. Zato ne moremo dovolj poudarjati potrebo, da se vsak volilec do dobrega seznani s stranko in vsemi njenimi načrti, predno bo glasoval za njo, ker drugače mu utegne biti žal.

"Slovenija" je v zadnjih številkah prinesla več člankov o draginji ter pojasnila, od kod v prvi vrsti prihaja draginja in kako jo je v znatni meri mogoče odpraviti za stalno in kako je sploh mogoče izboljšati delavski položaj. Kdor je te članke prebral in nekoliko mislil o njih vsebini, ta ve, kako mu je glasovati, da bo koristil sebi kot delavcu, svoji družini in svojim sodelavcem.

Druga še važnejša naloga od prve je, da noben volilec ne zanemari svoje volilne dolžnosti. Vsak volilec mora skrbeti za to, da bo gotovo volil. Človek, ki ima volilno pravico, a ne voli, jasno pokaže, da volilne pravice ni vreden.

Oni, ki so dobili volilno pravico kot dedščino od drugih, ti se navadno ne spomnijo na to, da je bil nekdaj čas, ko so padale žrtve in ko je tekla človeška kri za pridobitev tiste volilne pravice, do katere imajo postavno pravico. Njim se zdi, da je bilo od nekdaj tako, da je bila splošna in enaka volilna pravica od nekdaj splošna ljudska last kakor je danes.

Ako pa se ozremo po svetu, bomo kmalu našli dežele, kjer tudi dandanes neprestano padajo žrtve in se pretaka človeška kri za tako volilno pravico, kakor jo imamo mi in jo vemo tako malo ceniti. Vsi izmed nas še pomnimo dobo, ko niti v Avstriji še ni bilo splošne in enake volilne pravice in je v gotovih slučajih še tudi danes ni. Sicer pa je tako popolna volilna pravica kakor je ista v Združenih državah za priprosto prebivalstvo skoro vseh drugih držav za enkrat nekaj nedosegljivega, nekaj srčno zaželjenega; mi pa polagamo tako malo važnosti nanjo, kakor bi bila nekaj, česar ima vsakdo v izobilju.

Ko so se amerikanski kolonisti borili pod Washingtonom za svojo svobodo zoper Angleže, tedaj se je rodila v žrtvah svobodoljubnih padlih bojevnikov sedanja naša splošna in enaka volilna pravica in je bila krščena z jihovo krvjo. Prišla je Lincolnova doba in z njo kruta državljanska vojna za svobodo črncev, za njihovo splošno in enako volilno pravico. Miljoni žrtev so padli in stotisoči so izkrvaveli na bojnih poljanah. In te žrtve so potrdile našo svobodo in našo volilno pravico.

Kdor torej ima volilno pravico in jo zanemarja, ta dela isto kakor če bi se norčeval iz onih žrtev, ki so se borile in deloma tudi dale svoja življenja za svobodo te dežele ter tako ustvarile predpogoj za enako volilno pravico. Dosti boljši od brezbrižnega volilca ni tudi oni, ki se ne briga, da bi dobil volilno pravico, to je, da bi postal državljan.

Slovenski volilci! Skrbite, da opravite svojo volilno dolžnost! Naj vas ne zadrži od tega nobeno opravilo!

VOJAK PRIZNAL UMOR SVOJE SESTRE.

Chicago — Pred dvema letoma je v jezeru na sumljiv način utonila Frances Bloom, nevesta G. Arndt-a. Ženina so aretirali in on je priznal, da je njegova nevesta imela kmalu postati mati in da ga je rotila in prosila, da naj jo poroči ter tako reši njeno čast; toda prišel je, ko je že ona sama skočila v jezero in utonila. Ker ni bilo proti dokazov, je bil Arndt oproščen. Celo nevestina mati in sestre so verovale, da je bil Arndt nedolžen. Te dni pa je chicaška policija dobila telegram iz Marfe, Tex., v katerem stotnik Adams poroča: George Arndt je priznal umor Frances Bloom, koje mati živi na 3303 Southport Ave. Umor je izvršil na ta način, da jo je pahnil v jezero. — Arndt je vojak v Texaškem regimentu. Mati umorjene niti sedaj ne veruje, tmveč pravi, da ne more verjeti, dokler ne sliši izpovedi iz lastnih ust. Arndt je stanoval pri Bloom-ovih.

PRISEGA ZOPERZAPELJIVCA

Ko bo George Cochrane dokončal svojo dobo v zvezini jetnišnici Leavensworth, ga utegne čakati pred vratmi Clarance Douglas z revolverjem v roki. Cochrane je zapeljal Douglas-ovo svakinjo Katarino Beatty, priprosto in nerazsodno farmarsko dekle, ki je verovalo zapeljivim besedam ljubljenca ter prišlo iz Moberly, Missouri v Chicago. Tu jo je Cocrane zapeljal ter nagovarjal, naj postane prostitutka. Ker je bilo dekle prej vedno pošteno, se je temu odločno uprlo ter šlo iskat pomoči k zvezinim oblastim. Te so seveda Cochrana prijele ter ga utaknile pod ključ, kamor spada. Svak zapeljanega dekleta se je zarotil, da bo maščeval svojo svakinjo z revolverjem.

Narobe.

"Ne dvomite o moji zvestobi, gospodična Matilda! Zvestoba moja je čisto zlato!"

— "Čisto zlato bi mi bilo veliko ljubše!"

"SLOVENIJA"
The Slovenia
Tednik.
Izhaja vsaki petek.
Izdajatelj: Družba Slovenija.
408 Park St., Milwaukee, Wis.
Naročnina:
Vse leto $1.50
Pol leta ..... $-.75
3 mesece ..... $-.40

"THE SLOVENIA"
Weekly.
Publisher: Slovenia Publsh. Co.
Owned by F. X. Veranich.
408 Park St., Milwaukee, Wis.
Subscription.
One year $1.50
6 months ..... $-.75
3 months ..... $-.40
Posamezna številka 5 centov

47

ŠIBRE

Ako delavci samo vzdihujejo zoper draginjo, to nič ne pomaga; volišče je kraj, kjer je treba protestirati.

* * *

Svoj čas se je neko ženšče v milwauškem listu "Sentinel" norčevalo iz takratnega župana Seidel-a, češ, da njegov dom diši po kislem zelju. Letos bo pa kislo zelje prava delikatesa in nič čudnega ne bo, ako bomo slišali, da dom tega in onega diši po kislem zelju.

* * *

Ko bi vsi delavci jednako mislili, bi ne bilo draginje.

* * *

Kdor hoče danes živeti, mora znati dobro šteti!

* * *

Delavec — volilec, skrbi, da boš volil in da boš volil prav!

NALEZLJIVE BOLEZNI IN ŠOLSKA MLADINA.

Zelo važno vprašanje za zdravstveni urad vsakega večjega mesta so nalezljive bolezni med šolsko mladino; kajti pri vsej paznosti je šola vseeno nekaka posredovalnica za nalezljive bolezni

Za to je več vzrokov. Prvi in najvažnejši je ta, da prihaja v šolah na tisoče otrok v najožji medsebojni stik vsak dan. Med temi otroci jih je nedvomno mnogo, ki nosijo v sebi kal kake nalezljive bolezni, čeravno na zunaj morda ne izgledajo bolni. Mnogi so taki, ki so bili že bolni in so navidezno popolnoma ozdraveli, a v resnici nosijo še vedno seboj bacile (s prostimi očmi nevidna in bolezni povzročujoča bitja) in jih ob dani priliki nevedoma preneso na drugega otroka.

Dalje so med otroci tudi taki, ki imajo samo "nekoliko" prehlada" ali samo nekoliko "boleč vrat ali so samo nekoliko "preveč smrkavi", a vseeno prihajajo vsak dan v stik z drugimi, ker stariši smatrajo stvar za premalenkostno, da bi bila vredna njihove pazljivosti. V resnici pa so ravno ti malenkostni slučaji pričetek vodeč do izbruha raznih nalezljivih bolezni, ki so tako pogoste med šolsko mladino.

Otroci netrdnega zdravja in ne velike odpornosti zoper bolezni, ki pridejo v stik z zgoraj omenjenimi prenašalci bolezni in z navedenimi navidezno malenkostnimi slučaji, so vedno sposobni nalesti bolezen in jo razširiti naprej. Tako je iz enega samega slučaja v kratkem narastla cela vrsta slučajev.

Po naravi se človeško telo zoperstavlja bacilom raznih nalezljivih bolezni dokaj vspešno. K temu veliko pripomore gibanje na prostem v svežem zraku. Zato naj stariši vedno gledajo, da imajo njihovi otroci vedno dovolj svežega in čistega zraka ter tudi na to, da se vedno dovolj gibljejo.

Vedeti je namreč treba, da natlačena šolska soba, zlasti, ako je slabo zračena, v veliki meri zmanjšuje otrokovo zmožnost zoperstavljati se nalezljivim boleznim. Isto velja za nenaraven položaj otrokovega telesa v šolski klopi, dalje tudi napenjanje oči, skrbi in vznemirjanje zaradi naloga, posebno pa še narastli mandelni (tonsils) in adenoma (adenoid). Bacili, ki bi bili drugače brez moči, povzročajo v navedenih okolščinah bolezen.

K sreči je mogoče marsikaj storiti za preprečitev teh nesrečnih posledic, toda vspeh v tem oziru odvisi v prvi vrsti od tega, v koliko so stariši in učitelji voljni in sposobni za sodelovanje z mestnim zdravstvenim uradom in šolskim odborom.

Po mnenju zdravnikov naj bi se ne pošiljal v skupno šolo noben otrok, ki ni telesno popolnoma zdrav in ki ni bil pregledan od sposobnega zdravnika.

Prav ni ne za bolnega otroka, ne za druge zdrave otroke in tudi ne za učitelja, ako bolni ali telesno pomanjkljivi otroci obiskujejo šolo, ki je določena za povprečno zdrave otroke. V tem oziru se v Milwaukee precej stori od strani mestne šolske uprave. Tako na primer obiskujejo mestni zdravniki mestne ljudske šole in tam pregledajo vse otroke, ki so po mnenju učiteljev potrebni zdravniške preizkave. Ob teh prilikah se zlasti pregledajo oni otroci, ki so bili bolni in se naznanijo zdrave. Ti mestni zdravniki **dalje preiščejo enkrat** na leto vsakega otroka, zlasti njegove zobe in oči.

Pomankljive oči in zobje povečujejo otrokovo nervoznost in zmotljivost ter ga ovirajo pri njegovem duševnem in telesnem razvoju. Zato je v prvi vrsti dolžnost starišev, da skrbijo zato, da imajo otroci zobe in oči v redu.

Na tem mestu tudi ne smemo pozabiti omeniti mandelne (tonsils) in polipe ali adenomate (adenoids). Mandelni so mandelnom podobni izrastki ob vhodu v požiralnik, polipi pa so navadno v nosu in otežujejo dihanje, vsled česar je človek prisiljen dihati skozi usta. Dokler so mandeljni in polipi majhni, toliko časa niso posebno škodljivi, kakor hitro pa narastejo tedaj pa je treba takoj k dobremu zdravniku z otrokom; kajti malokatera okolščina tako slabo upliva na otrokov razvoj, kakor ravno te dve. Ne samo da ga napravljati bolj dovzetnega za nalezljive bolezni, temveč tudi zelo slabo upljivati na njegovo duševno razpoloženje. Marsikaterega otroka napravita ta dva sovražnika naravnost bedastega, čeravno bi bil drugače lahko zelo razumen. Te vrste slučaji se prav često dogajajo med nami. Na podlagi tega stariši lahko izprevidijo, koliko krivico delajo otroku, ako so ž njim brezbrižni v tem pogledu.

Stariši, kakor hitro zapazite,da pri otroku ni vse v redu, tedaj glejte, da čim prej vprašate dobrega zdravnika za svet, ako ni bolje. Noben znak bolezni naj ne bo premajhen, da bi ga prezrli. Bodite vedno pazljivi, ker iz neznatnega početka se lahko razvijejo usodepolne posledice za vašega otroka.

Ako vam denarna sredstva ne dovoljujejo, da bi šli z otrokom k zdravniku, tedaj pojdite v novo otročjo bolnišnico, Farewell Ave in Bradford Str., kjer se brezplačno ordinira vsak torek in petek, kakor smo zadnjič poročali v "Sloveniji". Torej ni nobene opravičbe, ako zanemarjate otrokovo bolezen.

H koristim otrok spada tudi razumna vsakdanja oskrba in red: Sveža, zadostna, priprosta in dobro kuhana hrana v rednih presledkih. Čistost stanovanja in telesa je tudi potrebna. Večkratna kopelj in za njo mrzel poliv z drgnenjem je zelo vspešna obramba proti prehladom. Svež zrak v stanovanju, zlasti v spalnici je za otrokov telesni razvoj velike vrednosti. Zgodaj v posteljo in zgodaj iz nje naj bo geslo za vsakega šolskega otroka. Pozne večerne ure in razburljivi večeri so strup za otroke.Šolska mladina naj nikoli ne spi manj kakor 8 ur in tudi ne čez 10 do 11 ur. Dalo bi se še marsikaj povedati, a če se bodo čitatelji ravnali po tem, kar smo tu povedali, bo veliko storjenega za boljši razvoj naše šolske mladine.

OSEBNA SVOBODA

Lois Hammerling.

LXVIII

Misli, ki so se pojavile tekom zadnjih treh let v teh člankih o osebni svobodi so vsekakor padle na rodovitna tla, vsaj v nekem oziru ali so se pa v drugih mislih porodili drugačni, toda v enih ozirih slični nazori.

Pred časom smo pisali o nasprotujočih si tendencah, ki so zdaj na delu v ameriški družbi, ki omejuje človeške aktivnosti in tako tudi svobodno gibanje na eni strani, med tem ko dajejo na drugi strani prosteje dihati v življenju.

Nekako v istem smislu je delal svoje opazke Elihu Root, bivši senator Združenih držav za New York, kot predsednik od American Bar Association, v svojem govoru, katerega je držal pri letni seji dne 30. avgusta. Njegov predmet je bil "Public Service by the Bar". Mr. Root se je vrgel bolj na postavne aspekte te stvari, toda njegov govor je navzlic temu zelo skupen z našimi članki, zlasti v zadnjem delu, tako, da se nam ne more nič boljšega zdeti, kot natisniti izvlečke iz njegovega govora. Zlasti opozarjamo na točke, pri katerih se besede nanašajo na naše dolžnosti, ki jih imamo do dežele in pravice, do katerih smo opravičeni, o katerem smo že svoječasno razpravljali v člankih o osebni svobodi. Mr Root je rekel, da se s tem, ko se prikrajšuje individualno svobodo, obenem krši principe, ki so podlaga naši vladi, krši se jo tudi, če se to dela v soglasju z veliko večino.

Ni nam treba, da bi rabili pri tem kake odločnejše besede kot jih je rabil Mr. Root v sledečem:

"Glavno, kar je, je to, da potrebuje ljudstvo Združenih držav v enem zelo važnem oziru izpremembo v individualnem sorazmerju z vlado. Preveliko od nas jih poskuša iz dežele nekaj dobiti in premalo je nas, ki ji hočemo služiti. Premnogi od nas so pozabili, da vlada ohranjuje našo svobodo, vsled česar mora imeti za seboj srca ljudstva in ne samo indiferentnost. Premnogi od nas so pozabili, da ni večno čakanje, temveč večno poskušanje cena svobode. Naši možgani so se napolnili z mislimi na naše pravice, pri čemer so pa čisto pozabili na naše dolžnosti.

"Glavni element moči, katerega potrebujejo danes evropski narodi, je duh, ki jih je naučil nove lojalnosti in žrtvovati se za svojo domovino. Na svetu, kjer prevladuje duh, bodo Združene države šle nazaj, ako se ne bo tukaj rodil nov duh lojalnosti..."

Vsaka večja moč, ki jo dobi vlada, da kontrolira življenje, ogroža svobodo posameznika. Mi moramo biti previdni, da delamo tako, da se ne udamo ljudem, ki hočejo kršiti prave principe, na katerih je bila vstanovljena naša vlada.

Do besede ubogal.

Ameriški general Sherman je imel služabnika, katerega slabost je bila v tem, da je vedno hotel vedeti natanko vzrok, zakaj se mu je to ali ono ukazalo. Ko pa je bila njegova radovednost utešena, je vsako povelje tem bolj temeljito opravil. Med bitko pri Silah se je dogodilo, da je ordonanca po pomoti naznanila generalu, da je njegov najboljši konj Rosi, katerega je on najbolj cenil, zadet od topove kroglje. General pokliče takoj svojega služabnika in mu veli: "Pojdi in deni takoj Rosija iz kože". — Takoj vpraša sluga po svoji navadi: "Zakaj pa, ali je Rosi mrtev?" General je postal razjarjen in zaupil: "Čisto vse eno je, ali mrtev ali živ — jaz sem ti rekel, da ga deni iz kože, pa je!" — Tri ure pozneje se povrne sluga in prinese kožo. Sherman ga v praša jezno: "Kje si bil tako dolgo? Ali se rabi tri ure za udiranje enega konja?" — "Ne", mu odgovori ta, "toda jaz sem skoro celi dve uri za to potreboval, da sem Rosija ujel."

FLECK FURNITURE CO.

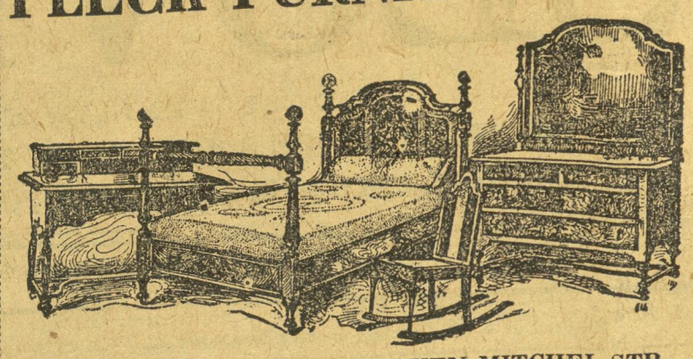

653—655 CLINTON STR. ZRAVEN MITCHEL STR.

Pohištvo, kakoršnokoli rabite, Vam pokažemo v naši prodajalni, ter prodajemo po nižjih cenah, kot se Vam ponujajo v drugih trgovinah.

Vaš obisk nam je dobrodošel.

Odprto zvečer! Odprto zvečer!

Mitchel, Howell, Delaware in South Milwaukee kare postoje ravno pred našo trgovino.

FLECK FURNITURE Co.

653—655 CLINTON STR., BLIZU MITCHEL STR.

NAJLEPŠE PRILIKE ZA NAKUP HIŠ!!

Dvojni flat, 315 Greenfield Ave., lota 25 x 68, z vodo, šuro in plinom, asfaltiran strit, cementni hodnik Rent $22.00 na mesec. Odplačujete lahko na obroke, ako želite. Cena hiši $2000.00
Dvojni flat, 317 Greenfield Ave., kamenita klet. Lota 25 x 72. Rent $300.00 na leto. Vse je dovršeno. Cena samo $2500.00

Oba omenjena flata se zamoreta kupiti skupaj z velikim popustom. Odplačila, kakor kakor vam ugaja, ali pa vzamem $1000.00 v gotovini, za ostanek pa vzamem mortgež

Poslopje na 367 Grove St. To je najboljši prostor na Grove st. Leži na zapadni strani strita med Walker in Mineral. Stor je velik 18 x 80 in ima zgoraj 4 sobe za živeti. Voda, elektrika, plin, se zarenta za $50.00 na mesec. Pripravno za trgovino z oblekami, pohištvom, čevlji, za cigare in tobak ali vsako drugo trgovino. Cena, ko dogotovljeno $4,500.00 Vzamem v zameno stanovanjsko hišo ali prodam na lahka odplačila.

Hiša na 419 — 26th Ave. Lota 30 x 133. V hiši stor in 4 sobe v pritličju in pet sob v 2. nadstropju in velik hlev vzadej. Zarentati bi se dalo za $40.00 na mesec. Najboljši prostor za trgovino s šolskimi potrebščinami; na nasprotni strani je nova šola. Se proda po zelo ugodnih pogojih. Cena je le $3200.00

MARTIN MIKKELSON
351 First Avenue

(Oglas priobčen od L. G. Widule, 950 Buffum st in plača $3.00)

VOLITE ZA

LOUIS G. WIDULE

sedanji County Clerk in kandidat za ponovno izvolitev na demokratskem tiketu.

"VEDNO NA DELU"

Odkar sem County Clerk sem imel odprt urad vsako sredo zvečer za udobnost občinstva.

(Oglas priobčen po E. H. Mueller, 559 — 40 St. in plača $3.00)

EDWARD H. MUELER

kandidat za voditelja zemljiške knjige (register of deeds) na republikanskem tiketu se priporoča slovenskim volilcem za ponovno izvolitev dne 7. novembra 1916

THE NATIONAL STUDIO
412 National Ave
Naša posebna ponudba za Božič: Fotografije kabinetna velikost,fine z eno veliko sliko zraven, ducat $4.00. Ekstra fini kabinet $2.50 za ducat.
Poštne karte najfinejše od $1 naprej
Odprto ob nedeljah.
C. TONNDORF, vodja.

300 PEČI
ZA GRETI IN KUHATI
in peči za mehak premog se proda zelo poceni
Za vsako peč garantiramo.
Postavimo na dom brezplačno kamorkoli kdo želi
Velika priložnostna kupčija
Novo in že rabljeno pohištvo in PREPROGE
J. MANDELKER
289 GROVE ST.

PRODA SE
prav po ceni dobro ohranjen aparat "Seneca" za fotografirati. Vprašajte na 313 — 3rd Avenue.

ANDREW JONAS
Pogrebnik
393 GROVE St.
Telefon Hanover 40
Krasen pogreb za $65.00

NA PRODAJ hiša z dvojnim nadstropjem na 53 Ave blizu National-av po nizki ceni pod lahkimi pogoji. Zraven dve loti. Ugodna prilika, kdor želi imeti svoj dom. Vse še v dobrem stanju. Vprašajte na 322 Washington st (2. floor ali 418 Clinton St. (N17)

NA PRODAJ SALOON
Poceni na najboljšem prostoru na West Allis med Slovenci. Vogal Grenfield in National Ave, sedaj Six Point Hotel. Vprašajte O. CONRAD, 5524 Nat'l-av,W.A.

JOHN RAUNIKAR
GOSTILNA
358 REED STREET
Sveže pivo Edelweiss
Dobro domače vino.
Izvrstna posrežba
Uljudno se priporočam Slovencem in Hrvatom, da me obiščejo v mojih prostorih, kjer sem Vam vedno na razpolago.

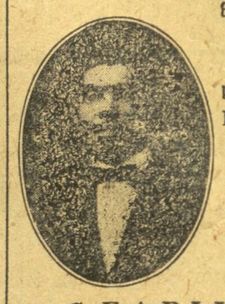

Bratom Slovencem in Hrvatom priporočam svojo BRIVNICO z dobrim in točnim delom. Pridite in prepričajte se!
S. FABIJANČIČ
5124½ National Ave., West Allis

CAMER & MASON
Painters & Decorators
Slovenski slikar
624 NATIONAL AVE
DELO TRPEŽNO, ZA KATERO GARANTIRAMO.
Cena nizka
Vprašajte nas za proračun
Telefon Hanover 1239

FERKO BROS.
Mesarija
270 FIRST AVE
Vedno sveže in prekajeno meso kakor tudi klobase domačega izdelka. Perutnina in divjačina v času.

NAJ CENEJE!!!!
ZaNeSlJiVeJe!
HITREJE!!!
POŠILJA
Denar v staro domovino
LOUIS BEWITZ
5226 National-av West Allis

Kadar ste žejni ali lačni, ne pozabite, da ste vedno postreženi točno s svežimi jedili in pristnimi pijačami pri
FRANK ZAJEC
198 FIRST AVE

VIL. J. GRONEWALD
Licencirani pogrebnik in maziljenik
Brezplačna poraba privatne kapele.
Cene nizke.
347 REED ST. med National Ave. in Walker St. MILAUKEE.
Telefon Hanover 4497

FRANK TURK
526 Reed Street
KROJAČ
..Izdelujem vsakovrstne nove obleke po najnovejši modi in čisti ter popravlja stare.
(30S)

POZOR SLOVENSKI MOTORISTI
Kadar potrebujete "tajerje", nove ali stare, jamčena popravila,obrnite se na
ALB. H. ZIGOY
513 National Avenue.
Naš moto je postrežljivost.
Telefon Hanover 875

ZA PRODATI
imam po nizki ceni več stvari za trgovino (štor) kakor tehtnico (American Automatic), popolnoma v dobrem stanju, je še kot nova. Nadalje ledenico (eisbakso) in več drugih priprav. Cena nizka.
Za naslov se izve na upravništvu Slovenije.

DELAVNICA za popravo čevljev se proda z električnimi stroji vred. Rent je samo $8.00 na mesec. Cena za vse stroje in pripravo $150.00. Vprašajte 513 NATIONAL AVE

Jugoslov. Zveza Podporna "Sloga"

VSTANOVLJENA L. 1914 INKORPORIRANA L. 1915
Sedež: Milwaukee, Wis.

UPRAVNI ODBOR:
Preds.: JOHN KRAINC, 408 Park st, Milwaukee, Wis
Podp.: LEOP. ZORKO, 827 Indiana-av, Sheboygan, Wis
Tajnik: JOHN OCVIRK, 440 S. Pierce-st, Milwaukee.
Blag.: MATH STIGLITZ, 415 Florida st. Milw., Wis.
Zap.: FR. MATITZ, 212 Greenbush st., Milwaukee, Wis

NADZORNI ODBOR:
I. Nadz.: IGN. KUŠLJAN, 229-1 Ave., Milwaukee, Wis.
II. nadz.: ANT. TOMINŠEK, 5323 Nat'l-av, W. Allis,
III. nadz.: JOE BENDA 471—53 Ave, W. Allis, Wis.

POROTNI ODBOR:
Preds.: ALOIS GOLOB, 114 Franklin Port Washingt.
JOHN STAMPFEL, Grafton, Wis
JOHN LENKO, 309 First-av, Milwaukee, Wis.

POMOŽNI ODBOR:
ANTON SEM, 298 — 4th Ave, Milwaukee, Wis.
MARTIN ROP, 308 Second Ave, Milwaukee, Wis.
JOHN WOHLGEMUTH, 822 Kinnickinnic-av, Milw.
Vrhovni zdravnik: Dr. P. Langland, Nat'l & Grove st
Glavne seje se vrše vsako tretjo sredo meseca v Iliria ob 8. uri zvečer.
Uradno glasilo: SLOVENIJA.

IZ NASELBIN

MILWAUKEE IN OKOLICA

Umrl je rojak John Rakun, star še le komaj 22 let vsled jetike v zdravilišču Muirdale v Wauwatosi. Pogreb se je vršil v sredo ob 2. uri popoldne iz Milwaukee. Pokojnik je rodom iz fare Rečice na Spodnjem Štajerskem. Po poklicu je bil sedlar. Tukaj zapušča več žalujočih sorodnikov.

Zadnjo nedeljo dopoldne je imela milwauška društvena zveza "Zjedinjeni Slovenci" izvanreldno sejo, da se ukrene vse potrebno za veliko skupno prireditev na 7. januarja. Sklenilo se je, da bo ta prireditev nekaj takega, kar bo prekašalo vse dosedanje prireditve. Ne bo samo veselica z igro, petjem in plesom, temveč bo pravi bazar ali kakor bi primerno označili: pravi slovenski semenj. Pozor na to prireditev!

V Milwaukee imamo tudi tako društvo, ki napravlja dolgi zimski čas zelo kratek. To društvo sliši na ime "Čitalnica", ali uradno Slov. del. izobraževalno društvo. Čitalnica ima več sto najboljših slovenskih knjig, katere posojuje svojim članom na dom. Pristopnina stane samo 15 centov in mesečnina tudi 15 centov. Za 15 centov na mesec torej lahko preberete kolikor knjig hočete. Društvo ima svoj stan na 257 First Ave (spodaj). Knjige se izposojujejo in novi člani sprejemajo vsako nedeljo dopoldne od 9:30 do 11:00 ter vsako sredo od 7:30 do 9:00 zvečer. Vsakdo dobrodošel!

Dohodki milwauške pošte so znašali za pretečeni mesec oktober $193,270.32 Lansko leto so bili prejemki za isti mesec za 18,382.60 manjši. Ako človek pomisli na to, da je večina teh dohodkov prišla od znamk po 1 in 2 centa, tedaj si lahko predstavljamo koliko pisem se napiše v našem mestu v enem mesecu.

Polovica mleka, ki ga porabi milwauško prebivalstvo, prihaja od krav, ki so zdravniško preiskane kaor zahteva mestna odredba. Dokazano je namreč, da ima mnogo krav v sebi kal jetike ali kake druge bolezni in ta kal se potem prenese na človeka, ki pije mleko od take krave. Da se prepreči širjenje bolezni, je mesto sprejelo ordinanco, da mora biti vsaka krava preiskana, ako hoče njen lastnik prodajati mleko milwaučanom. Farmerji so seveda nasprotni tej zahtevi, a vseeno je že polovica njih ugodila zahtevi. Pre kuhajte vselej mleko, predno ga uživate.

Tudi mleko je sledilo drugim rečem v podraženju. Od prvega novembra naprej morajo milwauške kuharice plačevati 8 centov za kvart in 5 centov za pajnt. Za vzrok podraženju se navaja to, da so farmerji povišali ceno mleka. Ako bo šlo tako naprej, bomo morali vsi zapustiti mesto in iti na farme.

Ob vznožju 4th Ave je našel neki policaj v vodi truplo neznanega človeka, v starosti okrog 45 let. Po obleki in drugih okolščinah sodijo, da je bil navaden delavec.

Včetrtek dopoldne se je pričela v Auditoriju državna učiteljska letna konvencija, katere se udeležuje okrog 7000 učiteljev. Konvencijo je otvoril predsednik wisconsinske državne univerze Van Hise iz Madisona. Zaradi te konvencije otroci niso meli v četrtek n petek poduka.

Zadnjo soboto je preteklo 28 let, od kar je bil največji ogenj v Milwaukee. Pogorel je skoro ves tretji vard. Celih 22 blokov veletrgovin, tovaren in drugih poslopij je pogorelo. Na dvoru Northwestern železnice je zgorelo več sto kar Pričelo je goreti v prodajalni za oglje, last Union Oil Co na East Water st blizu Detroit st. Dva ognjegasco sta zgubila življenje.

Železniški strojnik Fred Miller se je menda naveličal svoje žene v Milwaukee ter živel z drugo v Beloitu, Wis. Ker prve ni podpiral, se je ta pritožila na sodišču, ki je Millerjt obsodlo na 2 leti prisiljene delavnice. Obe ženi ste bili navzoči. Žena št. 2 se zgovarja, da je mislila, da je Miller postavno ločen od svoje prve žene. Postala bo mati v kratkem.

IZ SHEBOYGAN, WIS.

Sheboyganska tovarna za pletenine je ena izmed onih tovaren te vrste, ki jih je pokupila nova pleteninska družba The Chicago Kenosha Hosiery Co. Njen kapital znaša 3 miljone dolarjev. Glavni stan nove korporacije bo v Kenoshi. Sheboyganska tovarna sedaj zaposljuje okrog 200 oseb. Stara je komaj eno leto. To je bil samo poskus, da lastništvo uvidi, če je mogoče dobiti dovolj delavk za tako podjetje. Ker je poizkušnja dobro izpadla, bi družba zgradila v bližnji bodočnosti novo tovarno, ki bo dajala zaslužka najmanj 500 ljudem.

Avtomobilist Martin Ny je zadelj rediteljico v Idle hour gledišču E. Schlegel na N. 8th St. Ker je vozil zelo počasi, ni zadobila posebnih poškodb; zelo pa je bila raztrgana njena suknja, za katero se bosta z avtomobilistom gotovo brez težav poravnala.

Herman Schelk, 2317 S. 9th St. je ujel 125 funtov težkega črnega medveda v severnem delu Wisconsina. Poslal ga je dr. A. E. Genter-ju, od katerega je pred nekaj časom kupil veliko farmo, nahajajočo daleč na severu, kjer se sedaj mudi.

Zanimanje za prihodnje volitve med tukajšnjimi Slovenci ni posebno veliko, kar priča, da je politični položaj preveč zamotan, da bi ga mogel preprost človek dovolj natanko preštudirati. Poleg tega ima pa vsakdo kolikor toliko simpatij v starem kraju in je težko vedeti, kako bi bilo najbolje glasovati. Kar je zavednih delavcev, tisti bodo volili delavsko stranko.

Na veliko začudenje radovednega občinstva, ki je prišlo prisostvovat obravnavi zoper Ernst Alday-a, je bila obravnava preložena za dva tedna. Alday je obdolžen napada na njegovo ženo z namenom povzročiti težko telesno poškodbo. Okrog radovedne žev se je zbralo v sodišču posebno veliko žensk.

Malo je manjkalo, da ni plin zadušil treh oseb na 1705 Garden Court in sicer zakonske Ruhe in njuno unukinjo Karolino. Da se ni gospa Ruhe pravočasno zbudila, bi gotovo plin zahteval svoje žrtve. Plin se je nabral v sobi od peči.

Počenši zadnjo sredo bodo vsi lekarnaji v mestu odpirali svoje trgovine ob polu osmih zjutraj in jih zapirali ob osmih. Do sedaj so jih odpirali ob sedmih in zapirali ob devetih.

Cena mleka bo za nedoločen čas ostala pri starem v našem mestu. Tako je bilo sklenjeno na seji mlekarjev zadnjo soboto. Pri eni izmed prejšnjih sej je bilo sklenjeno, da bo stal pajnt 4 c., kvart pa 7 c. Sobotna seja je prejšnji sklep ovrgla ter sklenila, da ostane stara cena: 3 c. pajnt in 6c kvart.

—o—

PREGLED ČEZ EVROPSKA BOJIŠČA

Transilvanija.

Skrajno obupen položaj, v katerem se nahajajo Rumunci zadnji teden, se je spremenil v toliko, da se je Rumuncem posrečilo zaustaviti avstrijsko nemško vojsko pod poveljstvom feldmaršala Falkenhayna, ki si je zadnji teden osvojil skoro vse važne prelaze na jugo-vzhodni transilvanski meji ter na več krajih prodrl več milj v rumunsko ozemlje. Oni njegov oddelek, ki si je osvojil prelaz Predeal in vdrl v Rumunijo, je napredoval do mesta Campolung, ki leži 33 milj od rumunsko-avstrijske meje in samo 80 milj severozapadno od glavnega mesta Rumunije Bukarest.a Najnovejša poročila javljajo, da so Rumunci dobili ojačenja, porazili Falkenhaynovo vojsko v tem delu ter jo pognali nazaj prav do meje. Večje vspehe so Rumunci dosegli tudi v dolinah Uzul in Jiul; v prvi so ujeli 450 mož in nad 1000 Avstrijcev in Nemcev je obležalo mrtvih. Tu di daljša in zelo ostra bitka za prelaz Szurduk se je končala povoljno za Rumunce. Ob tej priliki je Falkenhaynova vojska izgubila veliko artilerije in tudi mnogo vojakov, od katerih jih je bilo mnogo ujetih.

Avstrijsko vojno poročilo trdi, da so Avstrijci in Nemci vjeli 10,000 Rumuncev od 10. oktobra.

DOBRUDŽA

Manj srečni kakor na transilvanskem bojišču je pa bila rumunska vojska v Dobrudži. Potem, ko si je nemško - avstrijsko turško - bolgarska vojska pod poveljstvom feldmaršala Makensena osvojila vso železnico med Konstanco ob morju in Černovodo ob Donavi in ko je padla tudi trdnjava Črnavoda v roke zmagovalcev, je rumunsko ruska vojska porušila železniški most čez Donavo, ki je najdaljši železniški most v Evropi in se hitro umikala proti severu, da zasede novo obrambno črto severno od Hirsova — Casapheni ter se pripravi na odpor. Ta linija se nahaja 40 milj severno od črte Konštanca - Črnavoda. Toda Mackensen je zasledoval poraženega sovražnika z največjo brzino, česar posledica je bila, da je Mackensen zavzel mesto Hirsova, še preden so bili Rusi in Rumunci zadostno pripravljeni za hujši odpor. In zopet ni poraženi vojski preostalo drugega, nego, da se umakne naprej proti severu na zadnjo obrambno črto Tulča - Isakča. Ako bodo Ruso — Rumunci še na tej črti poraženi, potem preti njihovi vojski uničenje, kajti severno od te črte se Donava obrne proti vzhodu in se v številnih panogah izliva v Črno morje. Svet je tu zelo močvirnat in je brez vsakih prometnih zvez, zato je jako malo ugoden za bežečo vojsko.

Poraz Ruso - Rumuncev pri Hirsovi napravlja Mackensena gospodarja skoro cele Dobrudže. Kljub temu pa od te strani Rumuncem ne preti posebno huda nevarnost, dokler Falkenhaynova vojska ne napreduje od severa. Za slučaj pa, da bi se Falkenhaynu posrečilo se združiti z Mackensenom, kar je docela mogoče, tedaj pa pade vsa južna polovica Rumunije v oblast centralnih zaveznikov.

Galicija in Volhinija.

V Galiciji in Volhiniji so Rusi večkrat poskušali napredovati, a njihovi poskusi so se vselej izjalovili, edino zapadno od trdnjave Luck, blizu krajev Pustoniti in Oščet, se jim je posrečilo zavzeti več avstrijsko - nemških strelnih jarkov.

MACEDONIJA.

Bitka ob kolenu reke Černe, jugoiztočno od mesta Monastir, se je v početku tekočega tedna vršila vroča bitka med Bolgari in Srbi. V tej bitki se je Bolgarom posrečilo odbiti vse napade Srbov, kakor poroča sofijsko uradno poročilo. Srbi so baje imeli velike izgube. Francozi so v Macedoniji zavzeli dve vasi južno od jezera Doiran.

V Franciji.

Pred Verdunom, kjer so Francozi zadnji teden izvojevali važno zmago nad Nemci, so Nemci upro zorili več strašno hudih protinapadov, a brez vspeha. Francozi so obdržali vso zavzeto ozemlje in so poleg tega še nekoliko napredvali v smeri utrdbe Vaux, od katere so samo še 500 jardov. Ako zavzemo še to utrdbo, potem bodo prišli na črto, ki so jo imeli 25. februarja, to je ob početku grozne nemške ofenzive za Verdun.

Na bojiščih ob reki Somme ni bilo važnih sprememb izvzemši to, da so Francozi zavzeli nemške strelne jarke severozapadno od Sailly - Saillisel ter se tako pomaknili bližje cilja, mestu Bapaume.

PREROKOVANJE O MILI ZIMI

Severni Indijanci, ki poznajo nravo najbolje napovedujejo milo zimo letos, vsled česar se ne pripravljajo za zimo tako, kakor če bi njihova "znamenja" napovedovala ostro zimo. Napravili ne bodo posebno toplih "wigwam-ov" za svoje "squaw-ve". Indijanci naslanjajo svoja prerokovanja na slab koruzni pridelek, na maloštevilnost in lenost veveric ob tem času, ko bi drugače morale biti številne in polne življenja, na redkost dlake pri kožušnih živalih, ki bi morale imeti sedaj najgostejšo dlako ter tudi na to, da se lub na drevju še ni stisnil k deblu.

Nekateri znanstveniki pravijo, da so trditve Indijancev brez vsake resnične podlage, a oskrbnik živali v Washington parku, Milwaukee, podpira mnenje Indijancev, češ, da tudi on opaža pri živalih nenavadne pojave, ki utegnejo pomeniti milo ali pozno zimo. Tako imajo na primer tudi v parku kožušne živali bolj redko dlako kakor navadno ob tem času. Še boljše tozadevno znamenje so bobri (beavers), katerim se nič ne mudi, da bi si zgradili svoje domove za zimo. Dal jim je svežega zelenega lesa, a se ga do sedaj skoro niti dotaknili niso. Zadnje in predzadnje leto so ob tem času najpridnejše gradili svojo zimsko "palačo". — Ako je vse to res, potem to znači, da imajo živali poseben inštinkt o tem, kakšno bo vreme, oziroma letni časi.

Saj bi pa tudi rabili milo zimo, ko se je premog tako strašno podražil v prid kapitalistom in nam delavcem v škodo!

—o—

ROJAKI!
Kadar potrebujete novo obleko ali kadar imate staro za čistiti, likati i. t. d., oglasite se pri
SLOVENSKEM KROJAČU
I. KRAINC
408 PARK STREET
On Vam napravi najboljše delo za nizko ceno ter v kratkem času.

DOBRE PIANE
$5 do $25
THE WINTER PIANO CO.
375 GROVE STREET
SLOVENSKE GRAMOFONSKE PLOŠČE
Ako Vam je že potekla naročnina ponovite jo!

OTVORITEV OBRTI.
Prijateljem, znancem in cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel gostilničarsko obrt, kjer jim bom postregel po svoji najboljši moči.
Vsem se priporočam v obilen poset.
ANTON SEM,
298 — 4th Avenue, vogal South Pierce Street.

SLOVENSKA IZKUŠENA
BABICA
IN
BOLNIŠKA POSTREŽNICA
TEREZIJA M. KRAPSHE.
313—3rd AVE TELEFON HANOVER 1605

VARUJTE SE NEPRILIK!
Ako hočete poslati denar v stari kraj, ne pozabite, da vam to opravi najsigurneje rojak, ki je že osem let v tem poslu ter ima zadostno izkušnjo.
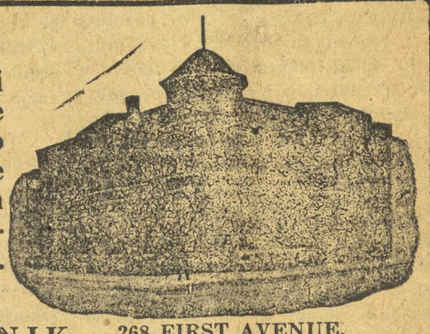
Cene so nizke
JOZEF TRATNIK, 268 FIRST AVENUE.

VSAK PLAČILNI DAN
je čas, da naložite vaše prihranke. Varčujte predno trošite, to je najsigurnejša pot. Nič zato, ako je vaš zaslužek še tako majhen, malenkost zamorete prihraniti. To znači udobnost in neodvisnost za vas v poznejših letih. Pričnite danes. Mi plačamo 3 odstotke obresti na vse hranilne vloge.
GERMAN AMERICAN BANK
GLAVNI URAD
REED ST. & NATIONAL AVE
Mitchel St. podružnica — 3rd Ave & Mitchel St.
Bay View podružnica — Kinnickinnic & Lincoln Aves

17 Jeweled.

ELGIN URE
JE MOJA POSEBNOST
HENRY J. OBERST
Zlatar in optik
National Ave in Grove St.
Fino popravilo vseh ur

A. T. Trentlage & Son
Vogal Grove in Mineral Sts.
VSAKOVRSTNE PEČI IN PTIČNIKI
ZELEZNIN -- ORODJE
za karpenterje
ZA MOLDERJE IN MAŠINISTE

JOHN KROLNIK
417 VIRGINIA ST.
(Vogal First Ave)
Telefon Hanover 4669
Cenjenemu občinstvu se priporočam v obilen poset. Postregel bom vsakomur s svežim PABST pivom in drugimi pristnimi pijačami ter lačne nasitil vsaki čas.
Točim najboljše doma napravljeno pristno vino.

CVETLICE IN ŠOPKI
za vse prilike
Poroke, godovanja in pogrebe se napravijo v najkrajšem času in dostavijo na dom v katerikoli del mesta, kakor tudi na West Allis in Cudahy.
F. Hesse
392 Grove St.,
MILWAUKEE, WIS.

STOJ! BERI! MISLI! STORI!

NEKAJ O SOCIALISTIH

Beseda "socialist" je v Milwaukee prav dobro poznana. Pa kako bi tudi ne bila, saj imamo celo župana, ki se s ponosom potrka po prsih in reče: Jaz sem socialist. Nad 31,000 milwauških volilcev - delavcev, trgovcev, zdravnikov, duhovnikov itd. je oddalo svoj glas za moža - socialista. Dalje imamo v milwaukem mestnem svetu 12 socialističnih svetovalcev, izmed katerih so nekateri "aldermen at large", ki so bili izvoljeni od večine volilcev celega mesta, dočim so bili drugi izvoljeni od večine olvilcev v svojih vardih.Dalje imamo šerifa - socialista v našem county-u, o katerem celo njegovi politični nasprotniki priznavajo, da je najvestnejši šerif, kar jih je kedaj imel Milwaukee County .

Ampak ne samo v Milwaukee, temveč tudi v drugih večjih mestih so socialisti dobro poznani politiki. V mestu New York je bil pred dvema letoma izvoljen za kongresnika socialist Socialistična beseda je torej poznana tudi v zvezini postavodaji v Washington. In danes menda ni več države v Zvezi, v kateri bi ne bilo nekaj mest pod socialistično upravo. Tudi nekaj okrajev (county) je v rokah socialistov

Socialistov torej ni treba danes več z lučjo iskati, temveč jih dovolj lahko vsakdo vidi brez luči in brez posebnih "naočnikov", ako jih le hoče videti. Pa kako tudi ne, saj je bilo pri zadnjih volitvah za predsednika en cel miljon socialističnih glasov in miljon je že salamensko velika številka!

KDO SO SOCIALISTI?

Če bi človek poslušal samo nasprotnike socialistov, potem bi moral imeti socialiste za najslabše ljudi, kar jih nosi zemlja. Eni trdijo, da hočejo socialisti vse bogatine pobiti ter njihovo premoženje razdeliti med seboj. Drugi pravijo, da so socialisti skupina brezvercev, nezadovoljnežev, naivnežev, lenuhov, propalic, neznačajnežev in —, ne vemo, kaj še vse. Tretje vrste nasprotniki trdijo kaj drugega, četrti zopet kaj drugega. Tako gre naprej brez konca in kraja.

Pošteno-misleč, pameten in razsoden človek pa seveda ne bo nikogar obsodil na podlagi tega, kar trdijo o njem njegovi nasprotniki, temveč se bo sam prepričal o tem, kaj je resnica in kaj ni in šele potem izrekel sodbo. Isto bo napravil tudi glede socialstov.

Kdo so vendar socalisti? Med socialiti ni bogatih ljudi; ako je kateri med njimi, je to izjema. Sosialisti so dalje v ogromni večini ljudje, ki si z vsakdanjim delom služijo svoj vsakdanji kruh. Oni si služijo svoj kruh ali z telesnim, ali z duševnim delom. K socialistom pripadajo ljudje vseh poklicev; največ je industrijskih delavcev, to je takih delavcev, kakršni so skoro vsi ameriški Slovenci. Na podlagi tega je jasno, da je socialistična stranka — delavska stranka. Ona obstoji iz delavcev in se bojuje za delavske koristi. Drugače sploh biti ne more, kajti, ako bi bilo drugače, potem bi to pomenilo, da socialisti pljujejo v svojo lastno skledo, da se borijo zoper same sebe. Socialisti so delavci in njihova stranka je delavska stranka! Kdor trdi drugače, ta govori iz nevednosti ali pa laže.

SOCIALIZEM

V sedanji človeški družbi vidimo na eni strani peščico bogatinov, ki imajo vsega stokrat ali tisočkrat preveč, dočim vidimo na drugi strani brezštevilne delavske mase, ki žive v pomanjkanju vsega za življenje potrebnega, če pa ravno niso v pomanjkanju, žive pa samo od rok do ust. Dalje vidimo v tej človeški družbi, da dobi delavec komaj eno petino od tega, kar v resnici zasluži, štiri petine njegovega resničnega zaslužka pa spravi v žep njegov delodajalec. Ker bogataši lastujejo ali kontrolirajo tovarne, rudnike, železnice, parobrode itd. in ker so delavci navezani na zaslužek v teh tovarnah, rudnikih, železnicah, parobrodih itd., je samo po sebi umevno, da morajo biti delavci v popolni odvisnosti od bogatašev, ako hočejo živeti. To pomenja, da so delavci krušni ali gospodarski sužnji svojih delodajalcev. Ker so denarni mogočneži neomejeni oblastniki tovaren in rudnikov, lahko določujejo ceno njihovih produktov in ker lastujejo železnice in parobrode, lahko svojevoljno določujejo prevoznino, je očividno, da so ti denarni mogočneži v stanu določevati, kaj in kako se bodo ljudje oblačili, kaj bodo jedli, kje bodo stanovali, koliko in česa pokurili itd. Družabni red, ki omogočuje in dopušča tu navedene in še mnoge druge slične krivice za ogromno večino človeškega rodu, se imenuje kapitalistični družabni red ali kapitalistični sistem; denarni mogočneži, ki žive od dohodkov svojega premoženja ali kapitala se imenujejo kapitalisti; vse skupaj se imenuje kapitalizem.

DELAVCI

Kapitalistom nasproti so socialisti. Ti zahtevajo pred vsem popolno priznanje za delavski stan kot najvažnejši stan za obstanek človeške družbe; kajti karkoli vidimo na svetu, izvzemši ono, kar je rodila narava, je vse izdelek ali produkt delavčevih rok.

Delavčeve roke so v prvi vrsti tisti instrument, ki pretvarja pragozde v rodovitno polje, dviga v zemlji skrite zaklade in jih pretvarja v potrebnestvari za človeštvo, ki izvablja iz zemlje živež v obliki poljskih pridelkov, ki gradi ceste, železnice, mostove, mesta, parobrode itd.

Lastniki tovaren lahko nasujejo v svoje tovarne miljone cekinov, a tovarna se ne bo ganila in ne bo izdelala enega samega čevlja, ene same obleke, enega samega klobuka, enega samega avtomobila ali česa druzega; lastniki gozdov lahko potrosijo svoje gozdove z dolarji, ali to ne bo izpodrezalo ali izpodsekalo enega samega drevesa, ne bo izžagalo ene same deske. Šele, ko delavčeva roka prime za tovarniški stroj ali drugo orodje, šele ko delavčeva roka prime za žago, za lopato in kramp, tedaj kakor v čudežu oživi tovarna, oživi gozd in rudnik in iz njih se vsiplje neizmerno bogatstvo za človeštvo.

Denar je torej brez vrednosti; on dobi svojo vrednost šele tedaj, ko pride v službo delavčevih mišic. Delavčeva vrednost je brezprimerno večja od denarja ,od kapitala.

PLAČE

Ako je delavstvo tisti faktor, (činitelj), ki ustvarja vse bogatstvo sveta, potem ni več kakor prav, da naj bo delavec tudi deležen tega bogatstva. Tistih par dolarjev plače, ki jih danes dobiva, je samo toliko, da si ohrani življenje. Gledati pa mora za vsak cent, kako ga potroši. Malo jih je, ki si morejo kaj prihraniti. Ako si kdo prihrani, si mora najbrže pritrgati pri svoji hrani, pri stanovanju, pri obleki ali pri potrebnem razvedrilu. Socialisti pravijo, da je ve to pritrgovanje nepotrebno, ker delavec petkrat toliko zasluži, kakor pa dobi; ako zasluži $3 na dan, tedaj zasluži najmanj $15 ali še več. Vsak trezno misleč človek mora pripoznati, da je to izkoriščevanje.

Avtomobilska tvrdka "Ford" v Detroitu plačuje svojim delavcem po $5 na dan, dela se samo 8 ur, a vseeno dela velikanski profit. To jasno kaže, od kod tisto nepojmljivo bogatstvo, katero imajo nekateri ljudje.

Socializem je proti izkoriščanju delavcev. Socializem zahteva, da naj dobi dleavec toliko plače, kakor je njegovo delo vredno. Po naziranju socializma je vsakdo upravičen do popolne vrednosti svojega dela. Socialist zahteva samo pravico za delavca, on ne mara miloščine, on zahteva za delavca samo to, kar je delavčevega. Zato socialisti tudi nočejo nikomur ničesar vzeti in razdeliti med seboj, temveč zahtevajo samo take razmere, da bo mogel delavec priti do svoje pravice.

SKUPNA LAST

Vodo rabi vsakdo izmed nas, isto je z lučjo, z kurjavo, z obleko in obuvalom ter s stanovanjem in življenjem. Isto je tudi z železnicami, s telefonom in brzojavom, pošto ter drugimi sličnimi napravami. Vsega tega se poslužujemo v vsakdanjem življenju in vse to je potrebno za napredek človeštva.

Toda vse te naprave, z izjemo pošte, nekaterih vodovodov in še par drugih ustanov, so vse v rokah privatnih oseb ali družb. Bile so ustanovljene ne zato, da bi se ljudem pomagalo, temveč z namenom, da bi lastniki napravili kolikor mogoče profita. Ljudske koristi pridejo samo toliko v poštev, kolikor je neobhodno potrebno. Na podlagi tega je naravno, da lastniki teh podjetij nastavljajo pretirano visoke cene, a poleg tega dajajo najslabše blago ali službo.

Da se v tem oziru godi ljudstvu krivica, je jasno kakor beli dan. Zato socialisti zahtevajo, da naj pridejo vsa podjetja, ki so potrebna za splošen dobrobit ljudi, v last vseh onih, za kojih blagor so namenjena. Vodovodi, elektrarne, plinarne, pocestne železnice naj pridejo v last onih mest, občin ali okrajev, kjer služijo svojemu namenu. Železnice, telegrafi, telefoni, pošta itd. naj pridejo v last posameznih držav ali vsega naroda. Velika produkcijska in rudniška podjetja, ki poslujejo po celih Združenih državah, naj pridejo v last celih Združenih držav.

Socialisti so prišli do te zahteve zato, ker so uvideli, da privatni profiti in ljudske koristi ne morejo nikoli harmonirati med seboj. Dalje zato, ker izkušnja kaže, da morejo zgoraj navedena podjetja dajati boljšo službo ali blago za veliko manjšo ceno, ako se v njih odstrani privatni profit, to je, ako pridejo v skupno last ljudi. Tako na primer je voda v onih mestih neverjetno veliko cenejša, kjer je vodovod mestna last. Isto velja za elektriko ali pocestno železnico. Dalje je znano, da je naša pošta last vsega naroda. Nihče se ne pritožuje o draginji pošte in tudi ne o slabi službi iste. Pošta je poceni in daje dobro službo, a pri tem so njeni uslužbenci mnogo bolje plačani, kakor pa delavci privatnih podjetij. Ako bi bile torej vse naprave te vrste skupna last, kakor je pošta in nekateri vodovodi itd. tedaj bi bila cena vseh teh stvari razmeroma tako neznatna, kakor je sedaj že cena pošte in vode, a draginje bi sploh ne bilo, tem manj, ker bi bil vsak delavec dobro plačan za svoje delo.

KAJ HOČEJO SOCIALISTI

Skratka: Socialisti zahtevajo, da pridejo delavci v človeški družbi do svoje prave veljave, da dobe popolno vrednost svojega resničnega zaslužka ter da pridejo vsa podjetja, ki so v službi splošnosti ali skupnosti, tudi v splošno ali skupno last, da bode imelo vse ljudstvo korist od njih in ne samo par privatnih oseb.

(Pripomba: Socialisti nočejo privatnikom vzeti ta podjetja s silo, temveč jih hočejo od njih kupiti na podlagi resnične vrednosti. Kdor trdi, da hočejo socialisti komu kaj s silo vzeti, ta ne ve, kaj govori, ali pa laže.)

Nauk o zahtevah socialistov se imenuje socializem.

KAKO IN KDAJ BO PRIŠEL SOCIALIZEM NA POVRŠJE?

Socialistična stranka je v prvi vrsti izobraževalna stranka. Ona uči delavce spoznavati resnico o njihovem podcenjevanju v človeški družbi, o njihovem izkoriščanju po delodajalcih, ter o izkoriščevanju vsega človeštva po kapitalistih, združenih v mogočnih trustih in drugih roparskih organizacijah. Ker so kapitalisti vseh narodov več ali manj združeni, kaže socializem na potrebo, da morajo biti tudi delavci vseh narodov v zvezi med seboj, ako se hočejo vspešno boriti proti svojim izkoriščevalcem. Socijalizem dalje kaže pot po kateri bodo delavci prišli do izboljšanja.Uči jih spoznavati njihove lastne moči ter jih kliče k zavesti.

Socialistična stranka je politična stranka ter hoče doseči spremembo v človeški družbi zakonitim potom, to je, hoče napraviti socialistične zakone. Ta stranka je proti vsakemu nasilju. Ona hoče, da delavci sprevidijo svoj položaj ter pošljejo take zastopnike v zakonodajne in zakonoizvrševalne zastope, ki bodo delali za koristi delavcev, ne pa za koristi delodajalcev in drugih kapitalistov.

Kapitalisti so močni po dolarjih, delavci pa so močni po številu. In ker v Ameriki glas revnega delavca pri volitvah ravno toliko zaleže, kakor glas miljonarja, bo prišel socializem na površje, kakor hitro bo dovolj delavcev sprevidelo svojo zmoto ter oddalo svoj glas za socialistično stranko, kot pravo in edino delavsko stranko. Izboljšanje za delavca bo prišlo, kadar bo večina delavcev dovolj razsodna, da bo znala ločiti resnico od laži, pravico od k[illegible]ce, luč od teme!

Kje imajo delavci splošno volilno pravico kakor jo imajo v Ameriki, tam delavci sami odločujejo svojo usodo.

Ob vsakih volitvah potrošijo kapitalisti v republikanski ali demokratski stranki miljone samo zato, da ociganijo delavce za njihove glasove. Obetajo jim zlate grobove, a po volitvah zopet vzamejo svoj stari bič in udrihajo po delavcih.

S tem, da delavci glasujejo za republikansko stranko ali demokratično, odobravajo slabe plače in draginjo, odobravajo krivično in nezakonito postopanje šerifov in drugih uradnikov v času štrajka ali kake druge take prilike.

Delavci, ki glasujejo za te dve kapitalistični stranki, si pletejo bič, kateri jih udriha po njihovih lastnih plečih.

Razsodni in zavedni delavci volilci pa bodo oddali svoje glasove za socialistično stranko in njene kandidate ter tako javno izrazili svoj protest proti draginji in proti vsaki drugi vrsti izkoriščanja ljudstva v prid posameznih kapitalističnih magnatov.

SOCIALIZEM IN VERA

Kjer nasprotniki niso mogli socialistov očrniti pred ljudstvom z drugimi obdolžitvami, tam so prišli na dan, z izjavo, da je socialistična stranka zagrizena sovražnica vere, da hoče podreti vse cerkve in izgnati vse duhovnike.

Da je to absurdna obdolžitev, je najboljši in najzaneslivejši dokaz to, da ima socialistična stranka v Milwaukee in drugod, kjer je socializem količkaj razvit, mnogo navdušenih zagovornikov in prijateljev med duhovniki, pripadajočimi k vsem veram. Ti duhovniki so gotovo prej socializem dobro preštudirali, predno so se zavzeli zanj.

Socializem smatra vero za privatno zadevo vsakega posameznika, ker vera je zadeva našega duha, socializem pa je zadeva našega kruha, našega želodca. Socializem in vera sta toraj dve bistveno popolnoma različni stvari in nimate ničesar skupnega. Socialist je lahko najbolj veren človek, ali pa brez vsake vere. Socializem nikogar ne vpraša, kateri veri pripada, če kaj veruje ali ne. To je stvar, katero naj vsak obračuna s svojim razumom.

Socializem torej zahteva, da naj bodo delavci združeni in edini tam, kjer gre za njihov kruh, za njihov zaslužek, za njihov delavni čas itd, kjer pa gre za njihovo vero ali nevero, tam pa pušča vsakomur popolno svobodo prepričanja.

Kdor torej pobija socializem iz vzroka, da je isti nevaren veri, ta govori iz nevednosti ali pa nima poštenih namenov.

Naredite na svojih glasovnicah križ v tkih okvirjih

X

pri vseh socialističnih kandidatih

(Oglas priobčen po "Slov. Soc. Klubu" J. Lenko, tajnik, 309 First Ave.)

DELOVANJE SRCA.

Najmarljivejši organ našega telesa je srce. Od prvega do zadnjega dihljeja dela neprestano po dnevu in po noči. Dete v zibelki ne razvija še nikakega znatnega delovanja mišic, ne pokazuje še skoraj nikakega delovanja mo žgan, pljuča dihajo počasi, ali srce bije okoli 140 krat v minuti, torej na dan nad 200 tisočkrat in na leto nad 70 miljonkrat. Srce odrastlega človeka bije le za polovico tako naglo, ali vendar okolu 35miljonkrat na leto. Po noči ne miruje srce niti trenutek. Na srce moramo paziti, kajti vsako nepravilno povišanje telesne delavnosti, pretirano delo, pretiran šport, alkohol, kava, čaj, kadenje itd. je srcu škodljivo.

KAKO SE ŽIVALI SAME LEČIJO.

O tem je dr. Mueler v znanstvenem listu "Die Natur" napisal veliko razpravo. Kadar zgubi pes apetit, išče neprestano travo, ki mu je za prebavo in čiščenje. Tudi govedo in ovce iščejo zdravilne bilke, kadar zbole. Kadar se mačka prehladi, se gre solnčit. Pisatelj je mravlji odtrgal tipalnico ter jo spustil na tla zraven mravljinjaka. Okoli ranjenca so se takoj zbrale druge mravlje ter mu škropile rano s svojo tekočino. Ranjenec je kmalu ozdravel ter naprej opravljal svoj posel. Ko si je njegov pes ranil oko, odšel je v temni hodnik ter se ni prikazal na svetlo več dni. Od časa do časa si je osušil ter si gladil oko. V sedmih dneh je ozdravel.

Stroški odkritja Amerike.

Glasom listin, ki so jih našli v španskih arhivih in ki jih je priobčil nek genoveški list, so bili stroški za odkritje Amerike nastopni: Krištof Kolumb je dobival 1600 lir letne plače, dva kapitana dveh drugih ladij sta dobivala po 900 lir. Mornarji so dobivali na mesec po 12 lir in 25 centesimov. Oprema ekspedicije je bila vredna 14,000 lir. Vse skupaj zračunjeno je stalo odkritje 36,000 lir.

Vjel se je.

Žid Izak je baš stikal po hiši ter z raznimi lažmi in zvitostmi lovil kupce za svoje malovredno blago, ko se odpro vrata z napisom "Stranišče" in mlad gospod stopi pred žida. "O, dober dan, gospod "Stranišče," ogovoril ga je žid, "prav veseli me, da vas vidim zdravega. Ali bodete kupili kaj lepega od mene? Glejte, tudi vaš blagi oče, stari gospod Stranišče — Bog mu daj nebesa — bil je malodane vse svoje življenje zvest odjemalec mojega izvrstnega in cenenega blaga."

Ameriško.

"Ona se je poročila jako mlada!" —

"Kako mlada?"

"Tega ravno ne vem natanko; pravila mi je pa večkrat, da je poznala svoje srce prej kakor svoj želodec!"

* * *

V knjigarni.

Kuharica: "Jaz bi rada navodila za ljubavna pisma za — artilerijo!"

Kupite si trpežne in poceni čevlje sedaj, ko jih še dobite za nizko ceno. Ne odlašajte ker cena gre vsak dan kvišku. Pridite in prepričajte se o mojem blagu. Izvršujem tudi popravila.

MARTIN JUG
312 National Ave

Telefon Hanover 570

Za pošteno blago po nizkih cenah se oglasite pri

The HOTZ & MOHAPT Co.

POHIŠTVO, TAPETIRANJE, PREPROGE in POSTELJNINA

Za gotovino ali časovna plačila.

496 NATIONAL AVENUE MED 3rd in 4th AVENUES

Telefon Hanover 2410

Dr. EDWARD CASEY

Zobozdravnik

Odprto tudi zvečer od 7.—9.

204 Stumpf & Langhof Bldg
(Grove st. in National ave)

AHRENS and VAHL

Obuvala za vso družino
855 GROVE STREET

FRANK FUŽIR
HOTEL IN SALOON
228 REED STREET
Priporoča snažna prenočišča, sobe na teden ali na dan.
Vedno sveže PABST PIVO.
Telefon Hanover 3843-Y

JOHN TESOVNIK
(Na vogalu So. Pierce St.)
Gostilničar, 297 FIRST Ave
Vsem cenjenim rojakom priporočam v obilen obisk svojo gostilno, kjer točim vedno sveže pivo, vino, likerje ter imam na razpolago fine smodke.
Priporočam se vsem za prijazen poset!

THE WEST ALLIS STATE BANK
WEST ALLIŠKA DRŽAVNA BANKA
Varna - Močna - Pomagalna
Pri nas nalaga veliko Slovencev svoje prihranke.
Mi želimo vse Slovence.
Časovne vloge.
Plačamo 3 od sto obresti.
WEST ALLIS, WIS.

ZASTOPNIKI ZA SLOVENIJO

Za Milwaukee: August Collander Joe Ajdich, John Vodovnik in J. Wohlgemuth in John Sušnik.
Za West Allis: Frank Čandek in Frank Benda.
Za Port Washington: Frank Zakrajšek.
Za Sheboygan: Anton Zakrajšek n Heronim Svetlin.
Za Racine: Joe Strucelj.
Za Aurora, Minn.: F. C. Marolt.
Za Granville, Ill.: Math Zupančič.
Za N. Chicago in Waukegan, Ill.: Anton Turk.
Za Cecil, Pa.: Mike Hočevar.
Za New Alexandria, Pa.: Frank Repovsh.
Za Baltic, Mich.: Ivan Cotič.
Za Cleveland, Ohio: Math Kobal.

Kjer še nimamo zastopnikov, prosimo rojake, da se taisti prijavijo, ki imajo do tega veselje.

KRASNE FOTOGRAFIJE
Vsake vrste po nizkih cenah. *Ženitbene*, obhajilne in birmske slike *moja* posebnost. Z vsakim naročilom 1 ducata ali več te vrste slik napravim eno lepo veliko zastonj.Povečujem iz malih na veliko v vsakovrstnih barvah. Na željo grem tudi fotografirat na dom ali kamor me kdo zahteva.
Zakaj bi hodili k tujcu, ako Vam rojak postreže še bolje kot drugi?
FRANK SKOK,
SLOVENSKI FOTOGRAF
438 — 52nd AVENUE
WEST ALLIS, WIS. Tel. W. Allis 456-J

IGNAC KUŠLAN
SLOVENSKA GOSTILNA IN RESTAURANT
229 First-av., Milwaukee
Prodajem izborne vsakovrstne pijače in dobre cigare. Topel prigrizek ob vsakem času.
Slovencem se priporočam

Priporočam se Slovencem in Hrvatom ter jim naznanjam, da sem otvoril restavrant. Pri meni dobite okusne jedi in pečenke, kavo, mleko in "soft drinks". Postreženi boste točno. Vse je vedno sveže in sanitarno.
JOSEPH DUL
402 Clinton Street

(Priobčen oglas po Ch. C Maas, 183-14th St., za katerega plača $9.00.)

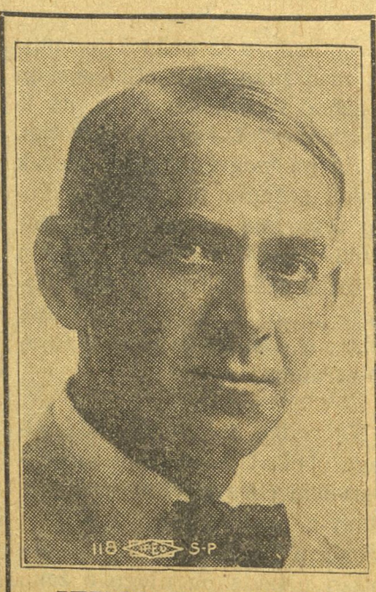

IZVOLITE ZOPET
CHARLES C. MAAS
Uradnik circuit sodisca
na republikanskem tiketu

FOTOGRAFIJE!
Za ženitbene slike se obrnite na
L. HAGENDORF.
FOTOGRAF
Sedaj na
443 National Avenue
2 vrata zapadno od Kroegerja

Mrs. Mary Ocvirk
300 Grove Street.
Telefon Hanover 2692
SLOVENSKA BABICA
Se priporoča vsem Slovencem.

Naznanilo in priporočilo!

Slovenem in Hrvatom na West Allisu naznanjam, da dobite pri meni premog, vsake vrste in drva po nizki ceni. Na razpolago sem vam vsaki čas.
Postrežba hitra.
EKSPRES
VALENTIN PETRIN
775 — 64th Ave
Telefon West Allis 546-R

Vedno sveže Waukesha pivo..
JOHN SKOK
SALOON
360 Florida St, Milwaukee, Wis.
Se priporočam cenjenim rojakom v blagohoten obisk (N17)

FRANK FRANČIČ
zastopnik za
prvovrstno dobro poceni
ŽGANJE
in vsakovrstne likerje.
ZAPOMNITE SI
da ste pri njem postreženi boljše in bolj točno kot kje drugje; obenem pa podpirate svojega rojaka.

Kadar kupite pri naših oglaševateljih, omenite naš list!